

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

**Střední zdravotnická škola a Vyšší zdravotnická škola,
Hradec Králové 2, Komenského 234**

Komenského 234, 500 02 Hradec Králové

Identifikátor školy: 600 019 772

Termín konání komplexní inspekce: 19. – 23. březen 2001

Čj.	065 217/01-5025
Signatura	ki1zu201

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední zdravotnická škola Hradec Králové je školou s padesátiletou tradicí. V současné době je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je MŠMT ČR. Sdružuje střední zdravotnickou školu (s kapacitou 450 žáků), vyšší zdravotnickou školu (250 žáků), domov mládeže (167 lůžek) a školní jídelnu (500 jídel). Úroveň vyšší zdravotnické školy, která podle rozhodnutí o zařazení do sítě škol může poskytovat vyšší odborné vzdělání v sedmi studijních oborech (diplomovaná všeobecná sestra, diplomovaná dětská sestra, diplomovaná sestra pro intenzivní péči, diplomovaný fyzioterapeut, diplomovaný zdravotní laborant, diplomovaný zubní technik a diplomovaný radiologický asistent), byla komplexně hodnocena v rámci tematické inspekce v dubnu 1998.

Stávající komplexní inspekce byla zaměřena na posuzování kvality činnosti střední zdravotnické školy, která poskytuje úplné střední odborné vzdělání ve čtyřech studijních oborech.

KKOV (JKOV)	Název studijního oboru	Čj., dat. schválení MŠMT ČR, účinnost	Délka st. forma
53-41-M/001 (53-01-6/00)	Všeobecná sestra (VS)	29 978/97-71 z 18.9.1997 od 1.9.1997	4 r. denní 5 r. exter.
53-43-M/001 (53-08-6/00)	Zdravotní laborant (ZL)	24 165/97-71 z 20.6.1997 od 1.9.1997 27 205/98-23 z 28.9.1998 od 1.9.1999	4 r. denní
53-43-M/002 (53-11-6/00)	Farmaceutický laborant (FL)	20 688/99-23 ze 4.5.1999 od 1.9.1999	4 r. denní
53-44-M/001 (53-10-6/00)	Zubní technik (ZT)	29 977/97-71 z 18.8.1997 od 1.9.1997 15 833/99-23 z 2.3.1999 od 1.9.1999	4 r. denní

V době inspekce se ve střední zdravotnické škole vzdělávalo v 15 třídách celkem 434 žáků, stanovená kapacita (450 žáků) je využita na cca 96 %. Žáci všech studijních oborů jsou vzděláváni denní formou studia, MŠMT zařazené externí studium realizováno není. Studijní obor všeobecná sestra je naplněn ve všech ročnících po dvou třídách, ostatní obory jsou otevírány nepravidelně. Ve školním roce 2000/2001 je obor zubní technik zastoupen třídou druhého a třetího ročníku, obor farmaceutický laborant třídou druhého a čtvrtého ročníku a zdravotní laborant prvního až čtvrtého ročníku. Ve škole jsou integrováni dva zdravotně postižení žáci a vzdělávají se zde tři cizinci.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání ve vybraných předmětech byla posuzována v širších vztahových souvislostech mezi úrovní plánování, personálními, materiálními a psychohygienickými podmínkami na jedné straně a závěry z hospitací jednotlivých hodin na straně druhé. Vyučovací hodiny byly navštíveny v různých ročnících a u co největšího počtu učitelů. Odborné předměty byly hospitovány v rámci jednotlivých studijních oborů, hodiny všeobecně vzdělávacích předmětů v rámci všech oborů.

Odborné předměty studijního oboru všeobecná sestra

Týdenní hodinová dotace všech odborných předmětů je určena v souladu se schváleným učebním plánem. V tematických plánech jsou respektovány platné učební osnovy jednotlivých předmětů. Disproporce mezi plánovaným časovým rozvržením a skutečností nebyly zjištěny, osnovy jsou plněny. Hospitace byly zaměřeny zejména na profilové ošetrovatelské předměty, navštíveny byly i hodiny somatologie a psychologie a pedagogiky. Bezprostřední příprava všech zhlédnutých hodin byla kvalitní.

Na výuce odborné části vzdělávacího programu se podílí celkem třináct učitelů. Čtyři z nich nejsou odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku odborných předmětů ve střední zdravotnické škole, dva vyučují předmět ošetrovatelství bez odborné způsobilosti a další dva v současné době nespĺňují podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti. Na výuce všech dalších klinických předmětů se dále podílí čtrnáct externě vyučujících lékařů s odbornou způsobilostí bez pedagogického vzdělání. Tím dochází k porušení § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a § 1 a § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Kvalita výuky hospitovaných předmětů byla touto skutečností poznamenána minimálně.

Sledovaná výuka probíhala v účelně vybavených kmenových třídách, hodiny cvičení v odborných učebnách. Počet učeben simulujících nemocniční prostředí pokrývá potřeby skupinové výuky. Jejich dispoziční řešení a specifická vybava odpovídá požadavkům předmětu ošetrovatelství. Další učebny jsou vybaveny pro potřeby předmětů somatologie i psychologie a pedagogika. Všechny odborné učebny jsou esteticky upraveny, podnětná výzdoba koresponduje s odbornou a profesní tematikou těchto předmětů. Pro výuku všech odborných předmětů mají učitelé k dispozici velké množství tabelárních pomůcek, výukových modelů a bohatou videotéku. Kromě základních učebnic mohou žáci využívat školní knihovnu s velkým množstvím doplňkové literatury a odborných periodik. Psychohygienické zásady byly ve sledovaných hodinách dodržovány.

Propracovaná bezprostřední příprava se projevila ve vhodně volené dynamické struktuře hodin a pestrém výběru vyučovacích metod, které odpovídaly kognitivním cílům teoreticky orientovaných hodin. Velmi dobře bylo využíváno samostatné práce žáků, skupinového vyučování, objevily se i alternativní vyučovací metody. Pouze v menší části hodin převažovaly frontální metody s dominujícím verbálním projevem učitelů, kde byl menší prostor věnován aktivnímu učení. Učivo bylo z věcného hlediska prezentováno s odbornou správností, témata byla obohacována o poznatky současného vývoje v léčbě preventivní a ošetrovatelské péči. Široká zdravotnická problematika byla učiteli velmi dobře zpracována, učivo bylo vyvozováno v návaznosti na mezipředmětové souvislosti. V průběhu hodin žáci samostatně a aktivně pracovali s učebními texty, názorné pomůcky a audiovizuální didaktická technika byly účelně využívány. Pouze v malé části hodin nebylo materiálně technického vybavení školy využito v plné míře nebo byla podceňována průběžná práce s učebnicemi. V předmětu ošetrovatelství byl důsledně aplikován ošetrovatelský proces s orientací na uspokojování potřeb nemocných, v některých hodinách nebyl probrán ve všech fázích nebo bez určování priorit. V modelových situacích byly velmi dobře plněny psychomotorické cíle hodin cvičení. Práce s živými modely byla využívána k systematickému nácviku komunikativních dovedností v interakci s klienty. V části hodin nebyla při nácviku ošetrovatelských činností v dostatečné míře zohledňována pediatriká specifika. Výsledná efektivita některých hodin byla snížena tím, že úkoly k procvičování nebyly zadávány souběžně pro více žáků. Vynikajícím způsobem bylo zpracováno cvičení předmětu psychologie.

Ve většině hodin učitelé velmi dobrou formulací vyučovacích cílů zvyšovali účinnost vstupní motivace. Průběžně žáky aktivizovali aktualizací učiva, konkrétními příklady z klinické praxe, využíváním zkušeností žáků a praktickými aplikacemi. V hodinách cvičení učitelé v modelových situacích velmi dobře využívali řešení problémových úkolů, pocity žáků plnicích roli fiktivních nemocných byly využívány při výchově k empatii. V závěrech hodin někdy pro nedostatek času shrnutí a hodnocení prováděli pouze učitelé bez větší součinnosti žáků. Klasifikace odpovídala výkonu žáků, slovní zdůvodnění nemělo vždy žádoucí formativní účinek. Ve cvičeních bylo velmi dobře využíváno vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Interakce učitelů s žáky měla partnerskou úroveň. Zvláště cvičení předmětu psychologie a pedagogika bylo charakteristické bezprostředností žáků, ochotou ke spolupráci a vynikajícím prostorem pro ventilaci pocitů a uplatňování vlastních názorů. V odborných předmětech jsou žáci vedeni k odborné argumentaci a přesnému používání odborné terminologie. V části hodin se žáci uplatňovali pouze heslovitými vstupy. Do nácviku interakce s klienty se v menší míře promítala práva nemocných, profesionální komunikativní dovednosti žáků mírně zaostávají za úrovní dovedností instrumentálních.

Úroveň vzdělávání v odborných předmětech studijního oboru všeobecná sestra je hodnocena jako velmi dobrá.

Praktické vyučování studijního oboru všeobecná sestra

Praktické vyučování je v souladu se základními učebními dokumenty realizováno ve zdravotnických zařízeních, učebním plánem určená týdenní hodinová dotace předmětu ošetřování nemocných je dodržována. Ve výběru školních pracovišť a určení délky pobytu žáků na jednotlivých odborných odděleních jsou respektovány učební osnovy, dílčí úpravy vycházejí z podmínek zdravotnického terénu. Tematické plány jsou kvalitně zpracovány. Flexibilita časové posloupnosti výuky jednotlivých témat je uplatňována v závislosti na skladbě nemocných a ordinovaných výkonech. Bezprostřední příprava spočívala v podrobné orientaci učitelů ve stavu nemocných.

Personální zajištění praktického vyučování je shodné s výše popsaným stavem výuky odborných předmětů s tím rozdílem, že se na ní nepodílejí externě vyučující lékaři.

Se všemi zdravotnickými zařízeními má škola řádně uzavřené smlouvy. Fakultní nemocnice množstvím specializovaných oddělení, jejich odborným vybavením i úrovní poskytované péče vytváří pro realizaci praktické přípravy nadstandardní podmínky. Dostupnost vysokoškolského nebo vyššího odborného studia sester v Hradci Králové se pozitivně odráží v zavádění moderních ošetrovatelských systémů do praxe. Nemocnice má velmi dobře vypracované standardy ošetrovatelské péče, postupně zavádí skupinový systém ošetřování a využívá moderní sesterskou dokumentaci. V rámci praktické přípravy je pro žáky vytvořeno velmi dobré sociální zázemí. Proškolení žáků v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (dále BOZP) je organizováno v souladu s předpisy a prokazatelně dokumentováno. Rozvržení vyučovacích hodin v průběhu týdenního rozvrhu zohledňuje věkovou nevyzrálou žáků pro vstup do klinického prostředí. V krátkém bloku v době klidnějšího odpoledního provozu mají prostor pro získávání informací, plánování individualizované péče a jsou připraveni na zvládnutí výuky v náročných ranních směnách.

Praktické vyučování bylo sledováno u třetích i čtvrtých ročníků na chirurgických a interních odděleních. Pouze v jedné skupině mělo vedení výuky spíše charakter odborné praxe se zaměřením na plnění ordinované péče bez pozorovatelných aktivních činností. Žáci se částečně přizpůsobovali rutinním postupům zaměstnanců, jejich činnost nebyla dostatečně

korigována a průběžně hodnocena. V ostatních skupinách byly parametry vyučování plněny a role učitelů byla výrazná. Žákům je s předstihem sdělováno téma, na které se v rámci samostatné domácí práce připravují syntézou mezipředmětových poznatků. Jsou vedeni k realizaci ošetrovatelského procesu a aktivnímu přístupu v řešení problémů nemocných. V průběhu vyučovacího dne je důsledně uplatňován progresivní skupinový systém ošetrovatelské péče. Učitelé vedou přesnou evidenci odborných výkonů a zajišťují žákům rovnoměrnost v procvičování a upevňování psychomotorických dovedností. Žáci ovládají organizaci ordinované péče, dodržují předepsané standardy a technickou stránku základní ošetrovatelské péče mají zautomatizovanou. Orientace žáků v problematice klientů byla velmi dobrá, závěry monitorizace, stanovení cílů a plánování intervencí byly učiteli usměrňovány. V průběhu poskytované péče nedocházelo k separaci práce sester a žáků, pozitivním zjištěním je i společné využívání jednotné dokumentace.

Učitelé žáky motivovali k uspokojování potřeb klientů a velmi dobře využívali jejich projevů uznání k umocnění motivace. Systém hodnocení a klasifikace praktického vyučování je propracován, stanovená kritéria jsou dodržována. Využíváním sebehodnocení žáků je zvyšována míra jejich samostatnosti a odpovědnosti. Při hodnocení je vyváženě posuzována úroveň instrumentální i komunikativní stránky dovedností, schopnosti teoretického zdůvodnění i úroveň písemného zpracování dokumentace.

Učitelé zohledňovali působení stresového prostředí klinického provozu, jehož dopad na žáky se snažili svým přístupem zmírňovat. V individuálních interakcích podporovali iniciativu a kreativitu žáků. Při plánování a vyhodnocování účinnosti ošetrovatelské péče žáci používali moderní ošetrovatelskou terminologii. V komunikaci s nemocnými projevovali velkou míru empatie a velmi dobře ovládali rozhovory konverzačního typu.

Úroveň praktického vyučování studijního oboru všeobecná sestra je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Odborné předměty studijního oboru zdravotní laborant

Kvalita odborné části vzdělávání byla posuzována v předmětech vybrané laboratorní metody, biochemie, cvičení z klinické biochemie, mikrobiologie, epidemiologie a imunologie, cvičení z mikrobiologie, epidemiologie a imunologie, histologie a histologická technika a cvičení z histologie a histologické techniky. Předepsaná týdenní hodinová dotace je dodržována, učivo zpracované formou tematických plánů respektuje schválené osnovy. Rozpory mezi plánovaným časovým rozvržením a reálným stavem nebyly zjištěny. Učební osnovy jsou plněny.

Z počtu tří učitelů mají dva způsobilost pro výuku odborných předmětů a jeden podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro předmět cvičení v klinické biochemii nespĺňuje. Na výuce se dále podílí dalších sedmnáct externě vyučujících specialistů bez způsobilosti pedagogické, z nichž osm vysokoškolskou kvalifikací splňuje odbornou způsobilost a dalších devět má pouze středoškolský stupeň vzdělání. Tím dochází k porušení § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. a § 1 a § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb.

Vybavení všech laboratoří zdravotnických zařízení, ve kterých se realizují cvičení odborných předmětů, odpovídá jejich cílovým požadavkům. Nedostatkem zásadnějšího charakteru je vybavení školních laboratoří přístrojovou technikou. V hodinách předmětu vybrané laboratorní metody mají učitelé pro skupinu osmi až deseti žáků k dispozici pouze jeden přístroj, výuka proto probíhá převážně formou demonstrace. Vzhledem k dvouhodinové týdenní dotaci předmětu se žáci nemohou při měření na přístroji vystřídat. V hodinách předmětu klinická biochemie je problém obdobný. Část učiva lze odučit pouze s použitím starších typů metod, které se v současné době již ve většině zdravotnických pracovišť neprovádějí. Trend

v modernizaci metod vede také k používání reagensů, které nejsou škodlivé pro zdraví pracovníků. Refraktometry, polarimetry a pH metry je možno využívat i ve studijním oboru farmaceutický laborant (analýza léčiv).

Výuka všech sledovaných předmětů probíhala v rámci požadavků vymezených osnovami. Hospitovány byly teoreticky orientované hodiny i bloky cvičení s převahou praktické náplně. Teoretické hodiny měly většinou klasickou strukturu i volbu metod. Učivo bylo žákům prezentováno přehledně a v logických souvislostech, učitelé velmi dobře uplatňovali profesionální znalosti a zkušenosti. Zvláště v hodinách mikrobiologie, epidemiologie a imunologie měla výuka vysokou obsahovou úroveň, které odpovídaly i znalosti žáků. Cvičení byla realizována částečně v laboratořích školy a dílem v laboratořích zdravotnických zařízení, které slouží i výuce vysoké školy. Sledovaná výuka byla efektivní, přestože část byla vedena externími učiteli bez požadovaného vzdělání. Ve všech hodinách cvičení byly dodržovány předepsané hygienické normy, žáci měli zažitě návyky dodržování BOZP. V klinické biochemii však byla ve třetím ročníku výuka rozboru močového sedimentu založena pouze na vyšetřování vlastní moče žáků. Vzhledem k tomu, že výsledky jsou vždy negativní, se žáci nenaučí zhodnotit patologický nález. Moč pacientů z nemocnice, za uplatnění zásad práce s biologickým potenciálně infekčním materiálem, nebyla využita. Žáci nemají zkušenosti potřebné pro odbornou praxi, kterou budou následně na konci třetího ročníku absolvovat.

Žáci byli ve výuce vhodnými způsoby motivováni. Prezentované vědomosti a dovednosti žáků odpovídaly jejich věkovým schopnostem a vzdělávacím cílům jednotlivých odborných předmětů. Posuzování výkonů žáků bylo objektivní a zdůvodněné.

Žáci byli ve výuce vstřícní a v průběžné interakci s učiteli aktivní. Respektovali dohodnutá pravidla a jejich chování bylo kultivované.

Kromě průměrné úrovně materiálních podmínek jsou všechny ostatní sledované oblasti odborného vzdělávání studijního oboru zdravotní laborant hodnocené jako velmi dobré.

Odborné předměty studijního oboru farmaceutický laborant

Hospitace byly zaměřeny zejména na profilové předměty analýza léčiv, chemie léčiv, cvičení z přípravy léčiv, cvičení z farmakognózie a farmaceutická botanika. Týdenní hodinová dotace odborných předmětů souhlasí s učebním plánem čj. 20 688/99-23 platným od 1. září 1999 s výjimkou čtvrtého ročníku, kde je určena podle učebního plánu čj. 24 165/97-71 platného od 1. září 1997. Téma využití výpočetní techniky v lékárenské praxi bylo do plánu dodatečně zařazeno. Tematické plány jsou vypracovány s velkou pečlivostí, vyučovací cíle jsou stanoveny v souladu s učebními osnovami. Záznamy v třídních knihách odpovídají časovým rozpisům, učební osnovy jsou plněny.

Vzdělávání odborné části vzdělávacího programu zajišťují tři učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku odborných předmětů studijního oboru farmaceutický laborant. Z dalších pěti odborníků z praxe, kteří se jako externí učitelé podílejí na cvičeních z přípravy léčiv a z farmakognózie, čtyři nemají pedagogické vzdělání, což je porušením § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. a § 1 a § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. Kvalita sledovaných hodin touto skutečností snížena nebyla. Pro celkovou úroveň vzdělávání farmaceutického laboranta je velkým přínosem pedagogická a odborná spolupráce učitelů s externě vyučujícími farmaceuty z Farmaceutické fakulty UK Hradec Králové. Učitelé využívají průběžné výměny zkušeností, informací o nejnovějším vývoji ve farmaceutické problematice i přístupu k odborné a vědecké literatuře.

Výuka odborných předmětů probíhá většinou ve školních laboratořích, menším dílem na pracovišti farmaceutické fakulty. Prostorové zázemí studijního oboru a dispoziční řešení

(tři laboratoře s pomocnými místnostmi a kabinet s funkčním zařízením pro učitele) je velmi dobré. Odborné vybavení učeben je standardní a odpovídá požadavkům profilových předmětů. Vybavení laboratoře pro výuku předmětu analýza léčiv je vzhledem k učebním osnovám zastaralejší, dílčí nedostatky se konkrétně projeví ve sledovaných hodinách tohoto předmětu. Žáci používají stávající, dnes již jen z části vyhovující učebnice (vydané v roce 1987), které učitelé velmi kvalitně doplňují a aktualizují vzhledem k vývoji a potřebám oboru. Lékopisnou a další standardní lékárenskou literaturu žáci mají k dispozici a v průběhu výuky byla používána. Výuka probíhá v estetickém a pro žáky podnětném prostředí. Školení žáků v BOZP jsou prokazatelně prováděna a dokumentována, včetně záznamů v třídních knihách. Dělení žáků do skupin při cvičeních je optimální. Specifická pravidla první pomoci, laboratorní a požární řád jsou umístěny na nástěnce v laboratoři. Psychohygienické podmínky plně odpovídají specifickým požadavkům oboru.

Sledovaná výuka byla velmi dobře organizovaná. Vyučovací metody odpovídaly cílům teoreticky zaměřených hodin i cílům cvičení. V teoretických hodinách převažovaly frontální metody. Témata byla interpretována erudovaně, učivo bylo aktualizováno nejnovějšími poznatky z oboru. Obsah byl přehledně strukturalizován a žáky velmi dobře akceptován. Přes skutečnost, že externí učitelé nejsou pedagogicky způsobilí, byla např. v hodině předmětu chemie léčiv vynikajícím způsobem využívána zpětná vazba a návaznost na chemii, biologii a farmakologii. Efektivitu hodin zvyšovalo důsledné uplatňování názoru, z didaktické techniky byl nejvíce využíván zpětný projektor. Ve cvičeních jsou žáci vedeni k přesnému dodržování pracovních postupů a pracují velmi čistě. Ve sledovaných hodinách cvičení žáci prokazovali velmi dobré, ojediněle dobré, pracovní dovednosti a návyky, pravidla BOZP byla dodržována. V předmětu analytická chemie se odrazily dílčí nedostatky v přístrojovém vybavení. Žáci se mají možnost seznámit s principem metod, ale nikoliv s obsluhou a zacházením s přístrojem a nemohou samostatně řešit úkoly. Zařazována byla náhradní samostatná práce (výpočty, práce s literaturou, orientační zkušební testy apod.).

Metody vstupní i průběžné motivace byly vhodně využívány, hodnotící závěry měly formativní účinek. Prověřování znalostí a dovedností probíhalo ve všech hodinách. Ve cvičeních byl při průběžném vyhodnocování výsledků praktických úloh kladen důraz na oceňování individuálního pokroku. Klasifikace byla objektivní doplňovaná slovním zdůvodněním.

Pravidla jednání a komunikace žáků s učiteli jsou jednoznačná, známá, trvale pěstovaná, vzájemně akceptovaná a vystavena na vzájemné důvěře. Všechny hodiny teoretické výuky i cvičení byly charakteristické pracovní kázní a vynikajícím vystupováním žáků, vyučování probíhalo v příjemné atmosféře. Slovní projev a odbornou terminologii žáků učitelé nenásilným způsobem korigovali.

Ve sledovaných oblastech vzdělávacího procesu převládají pozitiva, úroveň vzdělávání v odborných předmětech oboru farmaceutický laborant je hodnocena jako velmi dobrá.

Odborné předměty studijního oboru zubní technik

V týdenní hodinové dotaci odborných předmětů je respektován učební plán oboru. Tematické plány jsou zpracovány v souladu s osnovami. Plánované časové rozvržení odpovídá realitě s výjimkou výuky somatologie a stomatologie ve 3.H, kde byl zjištěno mírné zpoždění. Stanovené vyučovací cíle odpovídají pojetí jednotlivých předmětů a naplní tematických celků. Hospitovány byly hodiny předmětu somatologie a stomatologie, protetická technologie a zhotovování stomatologických protéz.

Žádný z pěti vyučujících nemá odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku profilového předmětu zhotovování stomatologických protéz. Učitelé jsou specialisty v oboru, kteří získali

pedagogickou způsobilost doplňujícím pedagogickým studiem, středoškolským stupněm vzdělání však nesplňují podmínky odborné způsobilosti. Tím dochází k porušení § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. a § 1 a § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. Vzdělávací systém v minulosti ani v současnosti učitelům odborných předmětů studijního oboru zubní technik nenabízí možnost vysokoškolského studia v oboru. Tento stav je setrvalý, kvalita výuky tím negativně ovlivněna není.

Prostory odborného zázemí odpovídají realizovaným dvěma ročníkům, většímu počtu žáků by kapacitou nevyhovovaly. Část sledované výuky se uskutečňovala v odborné učebně bez specifického zařízení a bez oborově orientované výzdoby, která by žáky podněcovala. Výuka předmětu zhotovování stomatologických protéz probíhá ve třech odborných laboratořích s dvanácti pracovními místy, jejichž zařízení je standardní. Hygienické podmínky laboratoří odpovídají nárokům předmětu, prašnost a hluchnost je minimalizována stavebním oddělením sádrovací místnosti od vlastních laboratoří a jejich odborným vybavením včetně odsávacího zařízení. Používané stomatologické materiály nejsou inovovány z hlediska vývojových trendů. Podmínky výuky jsou zejména v odpoledních hodinách negativně ovlivňovány tím, že na oknech nejsou žaluzie. Některé materiály (např. vosky) mohou být slunečním zářením deformovány, čímž může dojít i ke zmaření některých modelací fixní či snímací protetiky. Základními učebnicemi jsou žáci vybaveni.

Teoreticky orientované vyučovací hodiny měly velmi dobře volenou strukturu s jasně stanovenými vyučovacími cíli. V úvodu byla začleněna vstupní diagnostika, kde žáci ve skupinách řešili problémové úkoly. Princip problémového vyučování byl uplatňován i ve výkladové části hodin. V průběhu výuky žáci pracovali se základními učebnicemi a byla využívána široká nabídka odborných časopisů. Zásada názornosti byla uplatňována včetně ukázek stomatologických kovů. Tomuto pozitivnímu hodnocení neodpovídala pouze jedna hodina, která postrádala výraznější koncepci, nebyla dobře časově rozvržena a rovněž vyučovací cíl hodiny nebyl zřejmý. Ve frontálně vedené výuce převažovaly monologické verbální metody, aktivně spolupracovalo jen několik jedinců. Využity nebyly základní klasické pomůcky ani odborná literatura. V žádné ze zhlédnutých hodin nebyla využita didaktická technika. Vyučování profilového předmětu zhotovování stomatologických protéz je organizováno ve vícehodinových celcích. Lineární uspořádání výuky odpovídá vzdělávacím cílům předmětu s převahou praktického zaměření. Učitelé podle konkrétního učiva volili nejvhodnější metody a formy práce. Velmi dobře využívali návaznosti na předchozí učivo i mezipředmětových souvislostí. V instruktáži přesně vymezili cíle činnosti, jejich smysl, upozornili na časté chyby a způsoby, jak jim předcházet. V individuálním přístupu zohledňovali osobní tempo žáků a jejich stupeň odborných dovedností. Uplatňovali své dlouhodobé odborné zkušenosti a znalosti, které se snažili co nejvhodnější formou transponovat na žáky, aniž by byla potlačována jejich individualita. Žáci prokazovali velmi dobré pracovní návyky, pracovní místa udržovali v čistotě.

Ve většině hodin byla vhodně volena vstupní motivace, vyučovací cíle byly jasně stanoveny, vhodně bylo využíváno praktického uplatnění probírané problematiky a mezipředmětových souvislostí. Pro sebereflexi žáků byla účinně užívána průběžná hodnocení i slovní zdůvodňování klasifikace.

Úroveň interakce učitelů s žáky byla velmi dobrá, učitelé vystupovali v roli zkušenějšího partnera. Komunikace mezi žáky a učiteli byla oboustranná, uplatňována byla i komunikace mezi žáky navzájem. Aktivita byla přenesena na žáky a učitelé jejich projevy jen nenásilně usměrňovali. Pouze v jedné hodině učitel navazoval kontakt obtížně a jeho verbální projev byl méně kultivovaný. Nové pojmy reprodukoval pouze verbálně, žáci neměli možnost kontroly správnosti.

Úroveň vzdělávání studijního oboru zubní technik v oblasti odborných předmětů je hodnocena jako velmi dobrá.

Český jazyk a literatura

Výuka se řídí podle platného učebního plánu, který předepisuje týdenní tříhodinovou dotaci předmětu v prvním a čtvrtém ročníku ve všech studijních oborech a dvouhodinovou týdenní dotaci ve druhém a čtvrtém ročníku. Vedení školy posiluje výuku tohoto povinného maturitního předmětu jejím dělením do skupin s menším počtem žáků, a to ve druhém a třetím ročníku. Učební osnovy předmětu jsou vyučujícími převáděny do tematických plánů v závislosti na časovém harmonogramu probíraného učiva. Tematické plány integrují obsah předmětu. Kontinuita výuky je zajištěna. Některé tematické plány jsou pro svou formálnost dysfunkční, chybí bližší specifikace učiva. Dle zápisů učiva v třídních knihách, sešitech žáků bylo zjištěno, že je dodržována hodinová proporcionalita všech složek předmětu, to jest komunikativní či stylistická, literární i jazyková.

Výuka českého jazyka a literatury je zajištěna kvalifikovanými vyučujícími a tato skutečnost měla pozitivní vliv na kvalitu zhlédnutých hodin.

Vyučující mají pro výuku českého jazyka a literatury nadstandardní vybavení. Všichni vyučující školy mají k dispozici 11 počítačů, radiomagnetofony, Internet, vhodnou odbornou literaturu, zvukové nahrávky, originální videoprogramy a velkou knihovnu (14 751 svazků), která obsahuje jak zahraniční i české časopisy, tak vědeckou literaturu i beletrii, která slouží žákům jako důležitý zdroj informací i jako zdroj kulturního prožitku. Nedostatkem materiální základny výuky se jeví absence učebnic českého jazyka, literatury, čítanek v jednotlivých třídách. Žáci mají pouze doporučeno opatřit si učebnice. Vyučující používají pomocné nakopírované texty.

Veškerá výuka probíhá v kmenových učebnách, ve kterých mají žáci dostatek pracovního místa. Subjektivně zjištěné světelné a tepelné podmínky jsou odpovídající. Větší prostory kmenových učeben kladou nároky na hlasový fond vyučujících. Z psychohygienického hlediska je výuka náročného předmětu vhodně začleněna do týdenního rozvrhu hodin, kromě ojedinelé výuky v odpoledních hodinách, a to jedenkrát na sedmou a jedenkrát na osmou hodinu ve čtrnáctidenním cyklu.

Výuka byla vedena věcně a odborně, učitelé věnují pozornost systemizaci učiva tohoto povinného maturitního předmětu. Hospitované hodiny měly klasickou strukturu s počátečním opakováním učiva převážně frontálním způsobem, ojedinelé individuálním zkoušením s následným hodnocením a klasifikací ústního výkonu. Na evaluaci výkonu participovali při výuce stylistiky i žáci. Teorie stylistiky probíraného učiva byla náležitě vyložena a pro názornost zapsána na tabuli. Žáci se snažili pomocí indukce nacházet v různých textech charakteristické rysy daných útvarů. Při vlastní činnosti, třídění poznatků vycházeli často z osobních životních zkušeností či čtenářských zážitků. Tímto způsobem byli žáci vhodně aktivizováni a motivováni.

Při výkladu v literárních hodinách byly aplikovány metody expoziční a dialogické. Ve všech navštívených literárních hodinách byl prezentován videoprogram, který měl v jednom případě především motivační a ilustrativní funkci při probírání životopisu amerického autora, nicméně byl příležitostí pro využití mezipředmětových vztahů. Žáci měli možnost poznat na dané ukázce lékařské metody minulého století. Pokus o interpretaci ukázky žáky nebyl příliš zdařilý. Ve druhém případě úryvek videoprogramu dal žákům podnět k odhalování příčin jednání hrdinů, žáci byli vedeni k popisu vztahů mezi postavami, shrnovali poznatky o viděném či přečteném díle. Ukázky videoprogramů byly doplněny nakopírovaným literárním textem, který sloužil k interpretaci stylistických, jazykových prostředků literárního díla a k jeho

porozumění.

Vstupní a průběžné motivační metody byly vhodně využívány, většina hodin však nebyla zakončena shrnutím a závěrem. Hodnocení odpovídala výkonu žáků. Kontrolovány byly i namátkově vybrané slohové práce žáků i písemné maturitní práce z minulého školního roku. Posudky těchto maturitních prací nemají často vypovídací hodnotu.

Atmosféra při výuce byla pracovní, vstřícná. Verbální i neverbální komunikace vyučujících byla příkladná. Samostatnému mluvenému projevu žáků byla dána příležitost jen při ústním zkoušení, referáty připravované z různých informačních zdrojů včetně nejmodernějších informačních technologií byly pouze čteny. Vyjadřovací schopnosti žáků byly na běžné úrovni, nebyla důsledně opravována hovorová čeština žáků.

Celková úroveň výuky českého jazyka a literatury je velmi dobrá.

Cizí jazyky (anglický jazyk, německý jazyk, latina)

Žáci si mohou volit mezi dvěma jazyky, a to anglickým, nebo německým. V souladu s učebním plánem je realizovaná tříhodinová týdenní výuka zvoleného cizího jazyka pro studijní zaměření všeobecná sestra, zubní technik, farmaceutický laborant, zdravotní laborant. Latinskému jazyku se vyučuje dvě hodiny týdně jen v prvním ročníku, tato hodinová dotace je v souladu s učebním plánem. Učební osnovy mají písemnou podobu tematických plánů a jsou plněny. Předmětová komise cizích jazyků koordinuje svou činností probírání závazného učiva učebních osnov s učivem jednotných řad učebnic. Kontinuita výuky je zajištěna. Cíle učebních osnov, a to jak komunikativní, tak výchovně vzdělávací byly plněny a byly přizpůsobovány aktuálnímu stavu tříd.

Veškerá výuka cizích jazyků je zajištěna odborně i pedagogicky způsobilými vyučujícími.

Cizím jazykům se vyučuje v jazykových učebnách, které jsou prostorově menší, ale pro početně plněné třídy dostatečně vyhovující. Všechny jsou vybaveny moderním nábytkem a nejnovějším přenosným sluchátkovým systémem, který byl při výuce efektivně využíván. Rovněž byly používány nástěnné gramatické tabule, mapy, slovníky, další materiál rozšiřující stávající informace, radiomagnetofony. Pro nácvik specifického učiva oboru jsou k dispozici fólie a speciální programy. Ve všech učebnách jsou instalovány videorekordéry, které však nebyly při výuce využívány stejně jako jazykové programy výpočetní techniky. Žáci vlastní učebnice pro cizojazyčnou výuku, pro výuku latiny si mohou žáci učebnice vypůjčit ze školních fondů. Psychohygienické podmínky byly z hlediska subjektivního odpovídající potřebám výuky.

Vlastní výuka byla organizovaná v příslušném jazyce. Jazykové prostředky mluvnické, tvaroslovné, skladebné a lexikální byly procvičovány v rámci komunikativních situací. Účelně byly využívány při procvičování písemného projevu úlohy dichotomické, transformační, ale také produktivní podoby písemného projevu například kreativní psaní. Ze čtyř základních jazykových dovedností byly procvičovány zejména mluvení, řečové aktivity s tematikou frazeologie běžného společenského styku v úvodních částech hodin. Při dynamickém popisu věcí, pojmenovávání atributů jednotlivých národností, popřípadě při reprodukci aktuálního světového dění byli žáci vedeni a povzbuzováni k samostatnému mluvnímu projevu, který měl spíše dialogický charakter mezi učitelem a žákem, a to zejména ve vyšších ročnících. Odůvodňování a obhajoba vlastního názoru a stanoviska žáků v jednotlivých cizojazyčných výpovědích probíhala na úrovni jednoduchých vět, výjimečně v souvětích.

Často byl zařazován poslech vždy se zpětnovazebním porozuměním slyšeného dialogu rodilých mluvčích, a to písemnou i ústní formou. V jednom případě sloužil poslech rovněž pro nácvik gramatických struktur, žáci měli k dispozici pro tvorbu komparativu a superlativu i vizuální

oporu v textu. Finanční prostředky vynaložené do přenosného sluchátkového zařízení jazykových učeben jsou využívány s maximální efektivností.

S neznámou slovní zásobou byli žáci seznamováni prostřednictvím vlastního odhadu z textového kontextu, či procvičováním orientačních dovedností při práci se slovníky, v ostatních případech byla slovní zásoba vysvětlována opisem definicí významového základu. Pro názor byla využívána tabule. Formy práce ve dvojicích bylo většinou využíváno účelně. Zdařilá byla motivace žáků při výuce německého jazyka, a to řešením rébusů s aktuální tematikou, v latinském jazyce písní. Výuka latiny byla založena na procvičování receptivních složek jazyka.

Mezi klady výuky kromě často zařazovaného poslechu patřila i bezprostřední projekce správných výsledků pro zpětnovazební kontrolu samostatných písemných projevů, individuální pomoc vyučujících žákům, ojedinělá evaluace, sebeevaluace, práce s odbornými texty o správné výživě. Mezi nedostatky výuky patřila absence trvalé motivace žáků, jejich aktivizace, podpora pro souvislejší řečnický projev. Mezi negativa výuky patřil rovněž málo kontrolovaný písemný projev žáků v sešitech, frontální oprava domácích úkolů, absence zkoušení a průběžného hodnocení žáků, chybějící shrnutí učiva v závěrech hodin, málo časového prostoru pro fixaci učiva.

Všichni vyučující vytvářeli prostor pro vyjádření vlastního názoru žáků v komunikativních situacích, respektovali osobnost žáků.

Namátkově kontrolované písemné práce z cizích jazyků splňují požadavky osnov.

Celkově je úroveň výuky cizích jazyků hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika, fyzika, chemie

Týdenní hodinová dotace předmětů ve všech studijních oborech odpovídá schváleným učebním plánům. V souladu s nimi jsou realizována na skupiny dělená cvičení z matematiky a laboratorní cvičení z fyziky a chemie. Tematické plány korespondují s platnými učebními osnovami, částečné přesuny učiva mezi ročníky ve fyzice a chemii mají svoje logické opodstatnění a jsou schváleny ředitelkou školy. Náměty laboratorních prací jsou součástí tematických plánů či jejich příloh s výjimkou plánu pro třídu 1.A. Do termínu inspekce v této třídě nebyla ani jedna laboratorní práce realizována. Tím došlo k porušení § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. Při sledování úrovně písemných prací z matematiky bylo zjištěno, že v třídách 1.B, 2.H, 2.F a 3.L byla ve školním roce 2000/2001 realizována do termínu inspekce pouze jedna tato práce. Učební osnovy předepisují čtyři hodinové práce ročně. Kontrolou třídních knih za školní rok 1999/2000 se potvrdilo, že ve třídách 1.A, 1.H, 1.F, 2.H, 2.L, 3.F a 3.L byly v daném školním roce realizovány pouze dvě hodinové práce pololetní. Tato skutečnost je porušením § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. Bezprostřední příprava učitelů na sledované hodiny byla pečlivá a promyšlená, a to z hlediska didaktických postupů, zásad i rozsahu probíraného učiva.

Výuku sledovaných předmětů zajišťuje šest učitelů. Pět z nich má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku těchto předmětů na středních školách, jeden vyučující má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku matematiky a fyziky pouze v základní škole. Tím dochází k porušení § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. a § 1 a § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. Tato skutečnost neměla negativní vliv na úroveň sledovaných hodin.

Standardní materiálně technické vybavení pro výuku všech třech předmětů umožňuje realizaci praktického poznávání žáků formou demonstračních pokusů i laboratorních prací, nácvik jejich představitosti. Od letošního školního roku je postupně do výuky efektivně zapojována výpočetní technika. Výuka probíhá v kmenových učebnách, odborné učebně fyziky, chemie,

v chemické laboratoři, díky požadavkům učitelů i v učebně výpočetní techniky. Učitelé mohou využívat během výuky videorekordér a zpětný projektor. Učebnice byly ve sledované výuce využívány sporadicky.

Z hlediska psychohygieny jsou jako pozitivum hodnoceny malé skupiny žáků při laboratorních cvičeních, přátelská klidná pracovní atmosféra při výuce, negativum pak někdy příliš rychlé tempo výkladu nové látky bez aplikace zpětné vazby a ojedinělé zařazení matematiky na poslední vyučovací hodiny v rozvrhu tříd.

V úvodní části hodin učitelé uvedli stručně cíl či název probíraného tematického celku, několikrát byl podrobněji uveden obsah vyučovací jednotky. Ve většině teoretických hodin byl využíván frontální způsob výuky, v učebně výpočetní techniky a v laboratořích byl nahrazován efektivnější prací žáků ve dvojicích. Učitelé vymezovali dostatečný časový prostor pro samostatnou práci žáků, snaha po aktivizaci žáků byla zaznamenána prakticky ve všech fázích hodin. V rámci aktualizace bylo zařazováno specifické učivo se zaměřením na zdravotnictví. Pozitivem hodin bylo odvozování obecných zákonitostí, které byly konkretizovány na jednotlivých příkladech či jevech, dále postupy zobecňování i hledání vzájemných souvislostí. Výklad nového učiva byl systematický, často doplněn přehlednými zápisy na tabuli. Několikrát byla efektivně využita výpočetní i didaktická technika, využití učebnic bylo pozorováno pouze při výuce chemie. Vhodně využívané mezipředmětové vztahy vytvářely u žáků povědomí nezbytnosti komplexnosti vzdělání. Ojediněle chybělo uplatňování zpětné vazby. V praktických cvičeních pracovali žáci samostatně a s porozuměním. Teorie související s praktickým poznáváním žáků byla přednesena či zopakována v úvodu cvičení. Učitelé průběžně hodnotili samostatnou práci žáků a sledovali ji i z hlediska bezpečnosti. V hodinách často chybělo závěrečné shrnutí učiva a zdůraznění základních poznatků s aktivním zapojením žáků, někdy výuka končila se zvoněním bez jakéhokoliv zakončení vyučovací jednotky.

V některých hodinách chybělo větší motivační úsilí pedagogů. Motivačními prvky byla ojediněle pochvala, u některých učitelů však častá aktualizace učiva a jeho spojení s reálným životem. Individuální zkoušení v hodinách neprobíhalo, písemné prověřování znalostí žáků bylo provázeno informacemi o správném řešení či postupech. Čtvrtletní práce jsou důsledně opravovány, obtížnost zadaných příkladů je přiměřená. Žákovské písemné výstupy z laboratorních prací mají různou úroveň, od pouhých informačních zápisů žáků do sešitů přes samostatné zpracování do sešitů či na volné listy. V případě odevzdávání těchto prací prostřednictvím elektronické pošty není zatím propracován systém zpětné vazby, který by žáky seznamoval s hodnocením jejich samostatné práce. V závěru hodin chybělo zhodnocení práce žáků.

Pracovní atmosféra charakteristická oboustrannou důvěrou dávala prostor pro diskusi vyvolanou zadáním problémových otázek i dotazy žáků. Žákovská komunikace se někdy omezovala jen na neúplné, jednoslovné či nepřesné odpovědi. Přednesené referáty jsou učiteli slovně hodnoceny z hlediska obsahového, akceptován je však nesamostatný slovní projev žáků (pouhé čtení). Nekázeň žáků nebyla v hodinách pozorována.

Úroveň výuky skupiny sledovaných předmětů je i přes dílčí nedostatky hodnocena jako velmi dobrá.

Výpočetní technika

Hospitace se uskutečnily u obou vyučujících, kteří tento předmět ve škole vyučují. Hodinová dotace předmětu odpovídá platnému učebnímu plánu, výuka probíhá v souladu s učebními osnovami. Oba vyučující mají zpracovány tematické plány, které částečně upravili v závislosti

na otevření nové odborné učebny výpočetní techniky začátkem ledna 2001. Tematické plány jsou až na malé výjimky dodržovány. Zápisy odučených hodin v třídních knihách jsou v řadě případů příliš obecné a nekonkrétní, takže z nich nelze vždy jednoznačně určit, jaké učivo bylo v hodině probráno.

Oba vyučující jsou pro výuku předmětu pedagogicky a odborně způsobilí.

Všechny hodiny výpočetní techniky probíhají v nově vybudované odborné učebně, která je vybavena šestnácti počítači typu Pentium III spojených do sítě Novell. Vzhledem k tomu, že se všechny třídy dělí na výuku na dvě skupiny, má každý z žáků k dispozici vlastní počítač. Učebna je dále vybavena dataprojektorem, stahovacím plátnem a v případě potřeby je možno ji zatemnit. Její výzdoba je funkční a působí estetickým dojmem. Všechny počítače jsou napojeny na Internet. Provoz v učebně je upraven řádem učebny výpočetní techniky, který je vyvěšen na nástěnce. Žáci mohou ve volných hodinách a po vyučování běžně učebnu využívat včetně Internetu. Učebnice mají žáci pouze doporučeny, při sledovaných hodinách je nepoužívali. Odbornou literaturu si mohou učitelé i žáci zapůjčit ve školní knihovně.

Ve všech zhlédnutých vyučovacích jednotkách byl žákům na začátku hodiny sdělen výukový cíl a učitelé zběžně připomenuli učivo probrané v minulé hodině. Následovalo vysvětlování nové látky, vždy za souběžného využití žákovských počítačů a dataprojektoru. V této části hodiny komunikovali učitelé se žáky pouze minimálně, žáci nebyli v této fázi cíleně vedeni k samostatnému uvažování či řešení problémů. Pouze jeden z vyučujících vyžaduje od žáků vedení sešitů. Vysvětlené učivo bylo následně procvičováno formou řešení zadaných úkolů. Učitelé práci žáků neustále kontrolovali a v případě potřeby jim s řešením problémů pomáhali. Vždy respektovali individuální tempo žáka. V jedné hodině byly v této fázi využity mezipředmětové vztahy. Řešení konkrétních praktických příkladů současně sloužilo i jako průběžná motivace žáků. Většina sledovaných hodin však zcela postrádala závěrečné shrnutí.

Žáci jsou hodnoceni především za zpracování zadaných úkolů, které řeší buď v hodině, nebo za domácí úkol. V některých případech jsou i zkoušeni z praktických úkonů u počítače. Oba učitelé mají pro klasifikaci dostatečné množství známek.

Vžitá pravidla komunikace mezi učiteli a žáky byla v hodinách respektována. Žáci měli vymezen dostatečný prostor pro samostatné řešení zadaných úkolů, při jejichž řešení dobře spolupracovali a v případě potřeby si pomáhali. Po odborné stránce nebyly ve výuce shledány nedostatky.

Výuka výpočetní techniky ve škole má velmi dobrou úroveň.

Tělesná výchova

Přidělená týdenní hodinová časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Veškeré hodiny jsou koncipovány jako dvě samostatné vyučovací jednotky. Porovnáním tematických plánů, které mají zpracovány všichni vyučující, a namátkovou kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Při plánování a realizaci výuky nedochází k obsahové duplicitě a kontinuita výuky mezi ročníky je zachována. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd a celkovému standardu vzdělávání. Učivo bylo realizováno v souladu s učebními osnovami, bylo zvoleno vhodně a přiměřeně vzhledem k předpokladům žákyň. Ve všech třídách se vyučování zúčastnila pouze děvčata.

Všichni učitelé tělesné výchovy splňují pro výuku předmětu podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, celková kvalita výuky je touto skutečností příznivě ovlivněna. Podmínky školy pro provozování tělesné výchovy jsou vysoce nadstandardní. Třídy jsou na hodiny tělesné výchovy děleny na dvě skupiny, průměrný počet cvičících byl jedenáct žákyň. Škola

má k dispozici dvě tělocvičny. Větší, která je po rekonstrukci, je určena k provozování sportovních her, menší na aerobic, cvičení s hudbou a nácviku netradičních sportů. Dále je využívána velmi dobře vybavená školní posilovna s dvaceti samostatnými stanovišti, městský plavecký bazén a zimní stadion. V blízkosti školního areálu je možno provozovat lehkou atletiku, v loděnicích patřících TJ Sokol Hradec Králové je uskladněno sedm školních kanoí. Rovněž vybavení tělovýchovným nářadím a náčiním je velmi dobré.

Všechny sledované hodiny byly členěny podle uznávaných a osvědčených didaktických zásad, tempo výuky bylo přiměřené schopnostem žákyň. Hodiny byly řízeny účelně, pokyny vyučujících byly jasné, srozumitelné, žákyněmi byly respektovány. Vzhledem k velmi příznivým počtům cvičících žákyň byl v každé hodině dostatek času a prostoru na procvičování, efektivita cvičení a využití hodin byly vysoké. Během cvičení byly respektovány zásady přiměřenosti, individuálních dispozic, dbáno bylo na bezpečnost při cvičení. Ojediněle byl v jedné hodině při úvodní části zaznamenán menší počet opakování jednotlivých cviků.

Na úvodu hodin i v jejich průběhu byly žákyně vhodným způsobem motivovány, posuzování výkonů bylo objektivní. Snaha a pokrok byly během výuky oceňovány, při hodnocení převládalo pozitivní posuzování výkonů.

Vztahy mezi vyučujícími a žákyněmi byly přátelské, děvčata se účastnila cvičení se snahou a zaujetím. Žákům jsou známa jasná pravidla jednání a chování, při výuce byla důsledně dodržována a respektována. Vzájemná komunikace a interakce je příznivá, vyučujícím se daří vytvářet u žáků správné tělovýchovné návyky a především pozitivní vztah k předmětu. Při nástupových tvarech byla zaznamenána jistá nedůslednost ze strany vyučujících v dodržování přesné terminologie, vlastního provedení a povelové technice.

Na základě výše uvedených skutečností je úroveň tělesné výchovy posouzena stupněm velmi dobrý.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky mají velmi dobrou úroveň, stejně jako personální zajištění, do kterého se z formálního hlediska promítají nedostatky vzdělávacího systému učitelů odborných předmětů. Materiálně technické vybavení školy je s výjimkou průměrného zajištění matematiky a odborného zázemí studijního oboru zdravotní laborant a zubní technik hodnoceno jako velmi dobré, psychohygienické podmínky jako velmi dobré. Organizace, formy a metody zhlédnuté výuky měly ve všech sledovaných předmětech a skupinách předmětů velmi dobrou úroveň. V motivaci a hodnocení přetrvávají konzervativnější způsoby, celkově však jsou stejně jako interakce a komunikace hodnoceny jako velmi dobré.

Kvalita vzdělávání je ve všech čtyřech studijních oborech celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce rozvoje školy byla ředitelkou školy zpracována na období 1998 – 2003. Strategické cíle jsou určeny v oblasti materiálně technické a výchovně vzdělávací, vycházejí z reálného stavu školy, požadavků zdravotnického terénu a vývojových trendů zdravotnického školství. V roce 2000 byla stávající situace analyzována a na základě vyjádření všech vedoucích

pracovníků byla koncepce přepracována. Poslední analýza plnění cílů byla vypracována v březnu 2001, v materiální i výchovně vzdělávací oblasti byly zhodnoceny úkoly uskutečněné, rozpracované a zatím nerealizované s rozbořením příčin. Z příložených materiálů, zpracovaných k problematice státních maturit nebo výchovy k informační gramotnosti, vyplývá pružné reagování školy na vývoj ve školské politice. Priority vztahující se ke vzdělávací nabídce školy jsou určovány také na podkladě průběžné spolupráce se Školským úřadem a Úřadem práce v Hradci Králové. Škola má přehled o uplatňování svých absolventů, permanentním stykem se zdravotnickými zařízeními sleduje i úspěšnost jejich začleňování do praxe. Koncepce je naplňována, s výsledky a dalšími záměry školy jsou seznamováni zaměstnanci, žáci i jejich zákonní zástupci.

Postupná realizace dlouhodobých úkolů se odráží v krátkodobém plánování. Vzhledem k odlišnosti priorit obou typů studia je plán činnosti zpracován zvlášť pro střední a pro vyšší zdravotnickou školu. Na podkladě analýzy předchozího období a připomínek pracovníků jsou stanoveny rámcové cíle pro školní rok 2000/2001. Plán činnosti školy obsahuje i širší informace o organizaci a vedení školy, organizaci vyučovacího týdne nebo stavu personálního zabezpečení. Organizace činností je zpracována v termínech, v průběhu školního roku je aktualizována a konkretizována v harmonogramech měsíčních úkolů. Plnění plánovaných činností je pravidelně vyhodnocováno na poradách vedení školy, závěry jsou projednávány v pedagogické radě. Sledování plnění cílů stanovených v odborné oblasti vzdělávacího programu je patrné i ze zápisů jednání metodických orgánů jednotlivých studijních oborů.

Škola poskytuje úplné střední odborné vzdělání ve studijních oborech a formách studia v souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaným dne 28. března 2000 pod čj. 16 047/2000-21 s platností od 1. září 2000. Všechny povinné vyučovací předměty jsou v rozvrhu školy zařazeny s týdenní hodinovou dotací odpovídající schváleným učebním plánům jednotlivých studijních oborů bez úprav. V celostátně platných základních učebních dokumentech nejsou zařazeny volitelné ani nepovinné vyučovací předměty. Pozitivním zjištěním je dlouhodobá spolupráce předsedů školních oborových komisí s ústředními orgány, kteří se na základě profesionálních zkušeností podílejí na inovaci učebních plánů a učebních osnov jednotlivých studijních oborů a vývojové změny zejména v pojetí odborných předmětů přenášejí do plánování.

Negativním zjištěním je nezařazení lyžařských výcvikových kurzů, které jsou v platném učebním plánu studijního oboru všeobecná sestra zařazeny v prvních ročnících. Jejich zrušením ředitelkou školy ve školním roce 2000/2001 došlo k porušení § 39 odst.1 zákona č. 29/1984 Sb., § 3 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů a § 19 vyhlášky MŠMT č. 354/1990 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů. Kontrolou personálního obsazení lyžařských výcvikových kurzů pořádaných školou ve školním roce 1999/2000 inspekce zjistila, že jeden učitel, který se kurzu zúčastnil jako instruktor, nemá platné osvědčení instruktora školního lyžování, čímž nebyl dodržen metodický pokyn MŠMT ČR čj. 25 861/93-50 ze dne 6. prosince 1993, k personálnímu zabezpečení lyžařských výcvikových zájezdů pořádaných základními a středními školami a ke vzdělávání instruktorů školního lyžování pro lyžařské výcvikové zájezdy.

Ve škole studují dva žáci se zdravotním postižením a tři cizinci. Individuální učební plány nejsou zpracovány, zdravotní stav žáků kromě uvolnění z tělesné výchovy nevyžaduje mimořádnou péči. Studují tzv. technické a laborantské obory, ve kterých nejsou tělesné handicapy překážkou běžného režimu. Jsou evidováni běžným způsobem a integrováni do tříd. Cizinci absolvovali základní školu v České republice a bezpečně ovládají český jazyk. Žáci v péči pedagogicko-psychologické poradny s různými dysfunkcemi v evidenci školy nejsou.

Plánování školy je pojato jako ucelený systém, jeho předností je pružné reagování na změny vývoje a prosazování progresivních trendů (v oboru všeobecná sestra vypracování dokumentace ošetřovatelského procesu, zohledňování věkového handicapu žáků v organizaci praktického vyučování a v realizaci dvoudenních maturit apod.) s postupným překonáváním názorů pracovníků setrvávajících na tradičních formách činnosti.

Organizování

Pedagogický management školy tvoří ředitelka jmenovaná na základě konkurzního řízení, statutární zástupkyně ředitele, která zodpovídá zejména za úroveň vzdělávání všeobecně vzdělávací části programu, zástupkyně pro odbornou část a vedoucí vychovatelka domova mládeže. Širší vedení tvoří pro každý obor jmenovaní učitelé řídící praktické vyučování, kteří spoluzodpovídají za odbornou úroveň vzdělávání, metodické vedení interních a externích učitelů, organizaci praktického vyučování a kontakt se zdravotnickými zařízeními. Kompetence jednotlivých pracovníků a vztahy přímé nadřízenosti jsou jasně určeny v organizačním řádu inovovaném k 1. listopadu 2000, který je kvalitně zpracován po stránce obsahové i formální. Povinnosti zaměstnanců jsou zakotveny v náplních práce. Učitelé se řídí prokazatelně projednaným a veřejně přístupným pracovním řádem a velmi dobře vypracovanými vnitřními předpisy. Organizační struktura a delegování kompetencí umožňuje účinné řízení velké školy, která sdružuje dva typy studia a deset studijních oborů.

Kontrolou pracovních smluv bylo zjištěno, že u dvou učitelů došlo k chybnému uzavření pracovní smlouvy. Původní smlouva uzavřená na dobu jednoho roku byla doložena písemnou žádostí absolventů o uzavření termínovaného pracovního poměru na jeden rok. Podruhé již písemná žádost absolventa o uzavření smlouvy na dobu určitou nebyla sepsána, přesto byla smlouva uzavřena na jeden rok a tím došlo k porušení ustanovení § 30 odst. 2a zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Hlavním poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada. Termíny a obsahové zaměření hlavních jednání jsou určeny v plánu práce, další jednání jsou zařazována dle aktuální potřeby. Metodické orgány jsou ustanoveny zvláště pro potřeby středního a vyššího studia nebo je jejich činnost provázána. V průběhu let byla jejich činnost vyhodnocována s následnými změnami v seskupení, formách a obsahu činnosti. V současné době pracují v rámci střední školy podle zařazených studijních oborů čtyři školní oborové komise, ve kterých jsou sdruženi učitelé odborných zejména profilových předmětů. Další školní předmětové komise jsou ve formě metodických sdružení ustanoveny pro jednotlivé předměty (český jazyk a literatura, matematika, estetická výchova, tělesná výchova) nebo skupiny předmětů (společenskovední předměty, cizí jazyky, chemie a biologie, fyzika a výpočetní technika). Metodická sdružení mají zpracovány hlavní úkoly, jejich činnost je funkční, plánovaná a doložitelná. Podílejí se na tvorbě koncepce, testů základních znalostí, na organizaci dalšího vzdělávání, svou činnost v písemné podobě vyhodnocují. Závěry analýz činnosti metodických orgánů jsou zapracovány v plánu školy. Předsedům byla delegována část kontrolních a hospitačních pravomocí, na jejich pravidelných poradách dochází k mezioborovému sjednocování požadavků a zaměření činnosti.

Organizaci vyučování a pravidla chování žáků vymezuje školní řád, se kterým byli prokazatelně seznámeni, a v průběhu inspekce bylo zřejmé, že je akceptován. Je zpracován v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 354/1991 Sb. Dodatek ke školnímu řádu obsahuje práva žáků, která jsou však z větší části zpracována ve velmi obecné rovině. Organizace vzdělávacího procesu respektuje vzdělávací programy jednotlivých oborů, rozvrh školy však nebyl sestaven v souladu s § 14 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb. V sedmi případech byl překročen nejvyšší počet vyučovacích hodin povinných předmětů v jednom dni o jednu hodinu (u třídy

4.B v úterý a 3. B ve čtvrtek, u jednotlivých skupin žáků třídy 2.F v pondělí, 1.B, 2.B a 4.F ve středu a 2.A ve čtvrtek). U třídy 4.C bylo ve čtvrtek stanoveno deset vyučovacích hodin. V průběhu inspekce byly tyto nedostatky odstraněny.

Vnitřní informační systém využívá standardních informačních toků, ve kterých směrem k učitelům převažuje písemná forma. Žáci jsou informováni především prostřednictvím třídních učitelů, informace stálého a obecnějšího rázu i informace zcela aktuální jsou přístupné na nástěnkách. Povinnost informování zákonných zástupců žáků o průběhu a výsledcích vzdělávání je školou plněna formou osobních kontaktů nebo prostřednictvím třídních schůzek, v závažnějších případech prokazatelnou písemnou formou. Významná je výměna informací v pravidelné spolupráci mezi školou, Fakultní nemocnicí Hradec Králové a s Lékařskou fakultou UK Hradec Králové. V prezentaci školy směrem k veřejnosti výrazně dominovaly v loňském školním roce oslavy padesátiletého výročí založení školy. K tomuto výročí byl vydán sborník. Výroční zpráva o činnosti školy je po obsahové i formální stránce kvalitně zpracována a odpovídá § 17e zákona č. 564/1990 Sb. V souladu s § 17g téhož zákona byla prokazatelně projednána na poradě pracovníků školy a předložena Školskému úřadu v Hradci Králové a zřizovateli.

Veškerá činnost školy je velmi podrobně dokumentována. Povinná pedagogická dokumentace je vedena v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb., s drobnějšími administrativními chybami. V osobní dokumentaci externích učitelů, se kterými jsou uzavírány dohody o provedení práce, nejsou doklady o vzdělání kompletní. Prokazatelnost některých záznamů v třídních knihách je snížena obecnou formulací témat. Ochrana osobních dat zaměstnanců i žáků je zajištěna.

Vedení a motivování pracovníků

K operativnímu řízení používá vedení školy především systému porad. Zásadní otázky školy a problematika chování a prospěchu žáků jsou řešeny na pedagogických radách, které jsou organizovány zpravidla čtyřikrát ročně. Provozní záležitosti jsou řešeny na provozních poradách, které probíhají většinou ve stejný den jako pedagogické rady. V případě potřeby jsou ojediněle svolávány i porady třídních učitelů a mimořádné porady. Ze všech porad jsou zpracovány zápisy, ze kterých je patrné, které otázky byly na poradách řešeny. Způsob řešení nebo výsledná rozhodnutí, konkrétní zodpovědnost a termíny řešení však nejsou vždy uvedeny. Přílohou zápisů jsou prezenční listiny zúčastněných. Vedení školy odůvodňuje poměrně malou četnost porad se všemi pracovníky školy či se všemi učiteli značným počtem vyučujících a zejména složitým rozvrhem, který neumožňuje získat pravidelný časový prostor pro porady. Tato skutečnost však negativně ovlivňuje vzájemnou komunikaci mezi vedením a učiteli, která je ve škole částečně narušena a odehrává se z větší části v písemné formě. Přímá komunikace pracovníků školy je do jisté míry nahrazena kvalitním systémem operativního plánování, které slouží i k přenosu informací od vedení školy k zaměstnancům.

V rámci svých kompetencí svolávají vedoucí jednotlivých úseků porady podřízených pracovníků. Podle svých plánů práce se scházejí i metodická sdružení (nejméně dvakrát za pololetí), na jejichž schůzky jsou zváni i členové vedení školy. Závěry z těchto schůzek jsou písemně předávány na porady vedení školy. Ústní diskuse nad problémy je však vedena spíše ojediněle.

Aktuální problematika školy je řešena na poradách vedení, které se uskutečňují zpravidla každý týden. I z těchto porad jsou pořizovány zápisy, které jsou k dispozici všem zaměstnancům školy. Jejich vypovídací hodnota je obdobná jako u provozních porad. Porady vedení navazují na plánovací a kontrolní systém školy. Kompetence podřízených pracovníků jsou stanoveny, přesto řízení školy vykazuje v některých případech i znaky direktivního rozhodování. Rozpory mezi ředitelkou školy a některými učiteli, vyplývající z odlišných názorů na řešení některých

otázek, jsou do jisté míry omezujícím činitelem vlastní iniciativy určité skupiny pracovníků školy.

Vedení školy se snaží o optimální využití lidského potenciálu v organizaci. Učitelům je v rámci finančních možností umožňována účast na vzdělávacích akcích, které jsou pořádány různými organizacemi. Deset učitelů si se souhlasem školy doplňuje či rozšiřuje kvalifikaci studiem na různých fakultách vysokých škol. Studující učitelé mají příslušným způsobem upravený rozvrh vyučovacích hodin v pracovním týdnu.

Pro začínající a nekvalifikované učitele jsou ustanovováni uvádějící učitelé. Vedení školy vypracovalo vnitřní metodický materiál pro tyto účely. Uvádějící učitelé následně zpracovávají záznam o uvádění do praxe.

Ucelený systém pravidelného hodnocení pracovníků školy vypracován není. Pro osobní hodnocení jsou zpracována kritéria, která jsou uvedena v příloze kolektivní smlouvy. Osobní hodnocení navrhuje pracovníkům jejich přímí nadřízení, potvrzuje je zástupkyně ředitelky školy a s konečnou platností schválí ředitelka školy. Diferenciace osobních příplatků je dostatečná.

Komplexní systém sebehodnocení školy není vypracován. Dílčím způsobem hodnotí škola svoji práci ve výroční zprávě, na jejímž zpracování se podílejí i jednotlivá metodická sdružení. Škola se dále zúčastňuje i testů, které zadává Nadace SCIO. Informace od žáků vedení školy získává i z dotazníku, který pro žáky zpracovala výchovná poradkyně. Takto získávané informace však nejsou uceleně analyzovány a využívány pro další práci školy.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém je ve škole rozpracován velmi podrobně. Všichni vedoucí pracovníci mají v souladu se svou náplní práce za povinnost kontrolovat práci podřízených. Plán kontroly ředitelky školy je velmi obsáhlý a zahrnuje výchovně vzdělávací oblast ve škole i v domově mládeže, oblast správy budov i oblast ekonomickou. Dvakrát ročně je plnění plánu kontroly ředitelkou školy vyhodnocováno. Ostatní vedoucí pracovníci mají také velmi podrobně zpracovaný písemný plán kontrolní činnosti, který je rovněž každé pololetí velmi pečlivě písemně vyhodnocován. Kontrolní činnost se zaměřuje jak na pedagogickou, tak i na provozní oblast práce školy. Z jednotlivých kontrol jsou zpracovávány zápisy o kontrole, které obsahují popis kontrolované oblasti, zjištěné nedostatky, návrh na opatření a termín realizace nápravy. Na následné poradě vedení se vždy kontroluje účinnost přijatých opatření z minulé porady. Přestože je kontrolní systém ve škole formálně zpracován velmi podrobně a písemné výstupy z kontrol jsou prokazatelné a systematické, zjistila ČŠI při inspekci některá pochybení, a to zejména nedostatky v plnění osnov, která vnitřní kontrolní systém školy nezachytil.

Hospitační činnost ve výuce probíhá podle plánu hospitační činnosti, který však není zcela dodržován. Na hospitacích ve vyučovacích hodinách se kromě ředitelky školy a jejích zástupkyň podílejí i učitelé řídící praktické vyučování a předsedové metodických sdružení. Z hospitací jsou pořizovány podrobné zápisy, které jsou při rozboru hospitované hodiny podepisovány i hospitovaným učitelem. V rámci inspekční činnosti se ředitelka školy zúčastnila i některých hodin spolu se školními inspektory a následně provedla jejich rozbor, při kterém prokázala velmi dobrou schopnost zhlédnutou hodinu posoudit po stránce odborné i metodické a následně ji s vyučujícím rozebrat. Výsledky hospitací jsou probírány na poradách vedení a jsou jedním z nejdůležitějších kritérií pro výši osobního hodnocení učitelů a vychovatelek. Celková analýza stavu výuky a diskuse o těchto otázkách na poradách se všemi učiteli školy však nejsou prokazatelné.

Pro sledování práce pedagogů nejsou ve škole využívány jiné objektivní evaluační nástroje než výše uvedené testy SCIO. Srovnávací testy pro kontrolu úrovně výuky v jednotlivých třídách

se nepoužívají.

Hodnocení kvality řízení

Plánování má velmi dobrou úroveň, úroveň organizovaní je i přes zjištěné nedostatky hodnocena jako velmi dobrá. Vedení a motivování pracovníků má ve škole průměrnou úroveň, kontrolní mechanizmy jsou velmi dobré.

Celkově je úroveň řízení hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Domov mládeže

Domov mládeže (DM) je umístěn ve dvou samostatných budovách. V jedné budově je školní jídelna, ve druhé rozsáhlá knihovna se studovnou. V domově mládeže pracuje celkem sedm vychovatelek s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, dále dvě pomocné vychovatelky a další pomocný personál. Počet ubytovaných žáků (164) je v souladu se stanovenou kapacitou obou budov (69 a 95 žáků).

Hlavní budova v Hradecké ulici je po rozsáhlé rekonstrukci ve velmi dobrém technickém stavu. Dvou až třílůžkové pokoje jsou vybaveny postelemi s úložným prostorem a lokálním osvětlením, skříněmi, židlemi a stolem. Pokoje v druhé budově v Komenského ulici jsou tři až pětílůžkové, základní vybavení je podobné. Dva z pokojů jsou průchozí. Všechny ubytovací jednotky jsou druhé kategorie, neboť sociální zařízení není jejich součástí. Měsíční poplatek je stanoven v rozmezí 500 - 800 Kč. Příprava žáků na vyučování se uskutečňuje na pokojích, ale i studovnách. Prostředí je podnětné a estetické, na výzdobě se značnou měrou podílejí žáci i vychovatelé, výzdoba pokojů je individuální. V domově mládeže pro žáky není k dispozici výpočetní technika, denní tisk je odebírán pouze na jedné z budov, časopis korespondující se zájmy ubytovaných není odebírán vůbec. Zázemí pro zájmové i spontánní aktivity je vytvořeno, žáci mají k dispozici společenské místnosti, prostory pro relaxaci, klavír apod. Mohou využívat vlastní elektrospotřebiče, některé si mohou i půjčovat. Kuchyňské kouty jsou vybaveny varnými konvicemi a mikrovlnnou troubou, skladování potravin je umožněno v ledničkách.

Vedoucí vychovatelka v koncepci DM formulovala cíle v oblasti stavební, organizační, personální a výchovně vzdělávací. Sestavila roční plán práce na školní rok 2000/2001. Ten se zaměřuje nejen na organizační záležitosti v průběhu školního roku, ale hlavně na výchovnou práci vychovatelek. V každé budově jsou žáci rozděleni do několika výchovných skupin, toto rozdělení respektuje studijní obory a třídy ve škole. Každá z vychovatelek má sestavený rámcový výchovný program pro zájmový kroužek, který vede, dále osobní výchovný plán pro svou výchovnou skupinu. S touto se schází minimálně jedenkrát týdně, často je uplatňován i individuální přístup i práce v menších skupinách žáků. Ubytovaným žákům jsou nabízeny různé zájmové aktivity (sportovní kroužky, ruční práce a výtvarná činnost, výuka na některé hudební nástroje, doučovací kroužky, psychoterapie a relaxace ap.), účast na nich je dobrovolná a poměrně vysoká. Prioritou výchovné práce je příprava žáků na vyučování. Každodenní je spolupráce vedoucí vychovatelky s pedagogy školy. Vychovatelky se dle možností zúčastňují pedagogických rad a porad ve škole. Také koordinace spolupráce všech vychovatelek v obou budovách, kterou zajišťuje vedoucí vychovatelka, je příkladná. Důsledně je sledován prospěch ubytovaných, velmi dobrá je komunikace vychovatelek se zákonnými zástupci žáků. Dvakrát ročně jsou podávány zákonným zástupcům písemné informace

o chování a aktivitě žáků prvních ročníků, u žáků vyšších ročníků jedenkrát ročně. Žáci jsou se svým hodnocením seznamováni v rámci pohovorů s vychovatelkami. Také v termínu třídních schůzek ve škole se vychovatelky setkávají v DM s rodiči žáků. V DM pracuje žákovská samospráva, která má možnost demokraticky se vyjadřovat k chodu zařízení. Povinná dokumentace (deníky výchovných skupin, denní hlášení, přihlášky do DM, osobní spisy žáků) byla shledána bez závad, je vedena důsledně a neformálně. K 1. prosinci 2000 aktualizovaný vnitřní řád domova mládeže je pečlivě zpracován, jeho součástí je vhodně sestavený režim dne, obsahuje i výčet práv žáků. Žáci jsou s ním seznamováni prokazatelným způsobem, totéž neplatí o zákonných zástupcích. Výchovná opatření i pochvaly jsou využívány vyváženě. Žáci jsou vedeni k pořádku a samostatnosti. Vzájemný vztah pedagogů a žáků je přátelský, vychovatelé respektují osobnost mladého člověka.

Pravidelná kontrola všech zaměstnanců je prováděna vedoucí vychovatelkou i ředitelkou školy. Předmětem kontrol je vedení povinné dokumentace, ale zejména výchovná činnost pedagogů. Vedoucí vychovatelka má zpracovaný roční plán kontroly, hospitační záznamy jsou archivovány. Výsledky kontrolní činnosti odevzdává měsíčně ředitelce školy. Vychovatelkám jsou známa kritéria osobního hodnocení, návrhy na jeho výši vypracovává vedoucí vychovatelka.

Celková úroveň domova mládeže z hlediska jeho podmínek, řízení i realizace výchovně vzdělávací práce je velmi dobrá.

Výchovné poradenství

Funkcí výchovného poradce je ve škole pověřena zkušená učitelka, která je absolventkou specializačního studia výchovného poradenství. Její činnost vychází ze zpracovaného plánu výchovného poradce. Podle něj se v průběhu školního roku zaměřuje zejména na pomoc žákům prvních ročníků při adaptaci na studium ve střední škole, profesní orientaci žáků a spolupracuje s třídními učiteli, s ostatními vyučujícími a s vychovateli v domově mládeže při řešení studijních a kázeňských problémů žáků. Při zjištění studijních či jiných problémů doporučuje po dohodě s rodiči žákům vyšetření v Pedagogicko-psychologické poradně v Hradci Králové či ve Výchovném středisku pro děti a mládež Domino v Hradci Králové.

Ve škole má výchovná poradkyně pevně stanovené konzultační hodiny, či ji mohou žáci navštívit kdykoli po vzájemné dohodě. Informace rodičům předává především na třídních schůzkách, případně i v písemné podobě. Běžné informace žákům jsou vyvěšeny na nástěnce věnované výchovnému poradenství.

Zvláštní evidenci problémových žáků a žáků s postižením výchovná poradkyně ve škole nevede. Vzniklé problémy jsou řešeny na jednání pedagogické rady. Deník práce výchovného poradce je veden ve stručné podobě, zachycuje akce výchovné poradkyně v průběhu školního roku. Systém práce s talentovanými žáky ve škole zpracován není.

Výchovná poradkyně se zúčastňuje různých akcí pořádaných pro výchovné poradce v průběhu školního roku různými institucemi. Vypracovala metodický materiál pro žáky o zásadách správného učení a je vedoucím výzkumné práce Střední zdravotní škola v Hradci Králové v názorech studentů. Vedením školy byla pověřena garancí za zavádění předmětu úvod do světa práce.

Výchovné poradenství ve škole má průměrnou úroveň.

Plnění osnov předmětu dějepis

Při kontrole třídních knih za školní rok 1999/2000 bylo zjištěno, že v rozporu s platnou učební osnovou předmětu dějepis nebyl v loňském školním roce ve všech třídách druhého ročníku

probrán poslední tematický celek nazvaný „Svět a Československo po 2. světové válce“. Vynecháním jednoho tematického celku došlo k porušení § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané dne 28. března 2000 pod čj. 16 047/2000-21 s platností od 1. září 2000,
- Zřizovací listina čj. 16 709/97-60 ze dne 18. dubna 1997,
- třídní knihy všech tříd za školní rok 1999/2000 a 2000/2001,
- třídní výkazy všech tříd vyučovaných ve školním roce 2000/2001,
- školní řád z 1. září 2000 a dodatek ke školnímu řádu z 15. listopadu 2000,
- rozvrh hodin pro školní rok 2000/2001,
- zápisy z pedagogických rad, provozních porad a porad vedení školy ve školním roce 2000/2001,
- protokoly o přijímacím řízení pro školní rok 1999/2000 a 2000/2001,
- protokoly o ukončování studia za školní rok 1999/2000,
- protokoly o konání komisionálních zkoušek za školní rok 2000/2001,
- osobní dokumentace žáků s postižením studujících ve školním roce 2000/2001,
- personální dokumentace všech interních i externích učitelů školy vyučujících ve školním roce 2000/2001,
- archivované protokoly a záznamy o provedených kontrolách,
- povinná dokumentace domova mládeže dle § 45b zákona č. 76/1978 Sb., ve znění pozdějších předpisů vedená ve školním roce 2000/2001,
- MŠMT schválené učební plány a učební osnovy všech vyučovaných studijních oborů,
- tematické plány všech sledovaných předmětů platné pro školní rok 2000/2001,
- koncepce pětiletého rozvoje školy a domova mládeže aktualizovaná v prosinci 2000,
- plán činnosti školy a plán práce domova mládeže pro školní rok 2000/2001,
- plány kontrolní a hospitační činnosti vedoucích pracovníků školy a domova mládeže pro školní rok 2000/2001,
- plány práce metodických orgánů pro školní rok 2000/2001,
- plán práce výchovné poradkyně pro školní rok 2000/2001,
- osobní výchovné plány vychovatelek pro výchovné skupiny, rámcové výchovné programy zájmových kroužků a jejich seznam pro školní rok 2000/2001,
- analýza plnění cílů koncepce školy z března 2001, vyhodnocení kontrolní činnosti vedoucích pracovníků za první pololetí,
- zápisy o kontrolách vypracovaných vedoucími pracovníky školy ve školním roce 2000/2001 a hospitační záznamy vedoucích pracovníků školy ve školním roce 2000/2001,
- organizační řád platný pro školní rok 2000/2001,
- pracovní náplně zaměstnanců,
- smlouvy se zdravotnickými zařízeními platné pro školní rok 2000/2001,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 a výroční zpráva o hospodaření,

- písemné slohové práce z českého jazyka, kontrolní práce z cizích jazyků, písemné práce z matematiky, protokoly z laboratorních prací z fyziky a chemie (písemné i počítačové zpracování) zpracované ve školním roce 2000/2001, maturitní práce z českého jazyka za školní rok 1999/2000,
- přehled vzdělávacích aktivit učitelů ve školním roce 1999/2000 a 2000/2001 vypracovaný zástupkyní ředitelky školy,
- klasifikační archy tříd,
- učebnice a sešity žáků.

ZÁVĚR

Vzdělávací programy všech čtyř studijních oborů střední zdravotnické školy jsou personálně zajištěny, úroveň psychohygienických podmínek výuky je velmi dobrá. Materiálně technické podmínky školy jsou v oblasti všeobecně vzdělávacích předmětů i odborné části studijního oboru všeobecná sestra a farmaceutický laborant velmi dobré. Odborné vybavení pro potřeby výuky studijního oboru zdravotní laborant a zubní technik je průměrné. Podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Kvalita organizace, metod a forem zhlédnuté výuky všeobecně vzdělávacích předmětů, odborných předmětů i v oblasti praktického vyučování realizovaného ve zdravotnických zařízeních byla velmi dobrá. Úroveň vzdělávání je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

V řízení školy převažují pozitiva, všechny řídicí systémy jsou propracované. Přes nedodržení několika ustanovení obecně platných právních předpisů a v současné době narušenou interpersonální komunikaci je úroveň řízení celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Českou školní inspekci je na základě posouzení všech sledovaných oblastí činnost střední zdravotnické školy celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Pozitiva:

- vyrovnaná velmi dobrá úroveň všech sledovaných oblastí vzdělávání,
- podrobně a vypovídajícím způsobem dokladovaná veškerá činnost školy,
- propracované dílčí plánování v oblasti odborných předmětů, zejména v předmětu psychologie a pedagogika a ošetřování nemocných,
- prosazování moderní filozofie ošetřovatelství ve výuce odborných předmětů studijního oboru všeobecná sestra,
- prezentace jazykového učiva v českém jazyce a literatuře, latině, němčině v širších souvislostech specifiky oboru,
- využívání nejmodernějších technologií při cizojazyčné výuce (videoprogramy, jazykové programy výpočetní techniky),
- důsledné využívání přenosného sluchátkového systému jazykových učeben,
- moderní učebna výpočetní techniky,

- systematické zavádění využití výpočetní techniky do výuky některých předmětů (fyzika, matematika),
- velmi dobrá organizace výchovné práce v domově mládeže, pečlivé vedení povinné dokumentace tohoto zařízení.

Negativa:

- narušení mezilidských vztahů ve škole,
- neplnění učebních osnov předmětu fyzika tím, že ve třídě 1.A nejsou konána praktická cvičení, matematika tím, že nejsou v některých třídách realizovány čtyři písemné hodinové práce ročně a dějepis tím, že ve školním roce 1999/2000 nebyl ve všech třídách druhého ročníku probrán tematický celek „Svět a Československo po 2. světové válce“,
- neplnění učebního plánu studijního oboru všeobecná sestra tím, že v prvních ročnících nebyly zařazeny lyžařské výcvikové kurzy,
- překročení maximálního počtu vyučovacích hodin v jednom dni na devět hodin v sedmi případech a jednou na deset hodin,
- neplnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti u jedenácti učitelů,
- chybné uzavření dvou pracovních smluv,
- z hlediska didaktiky předmětů opomíjení závěrečného shrnutí učiva za aktivní participace žáků,
- absence některých učebnic pro výuku českého jazyka a literatury.

Doporučení:

- zaměřit se na zlepšení interpersonálních vztahů a komunikace ve škole,
- zvýšit zaměření kontrolní činnosti na kontrolu plnění osnov,
- zvýšit motivaci při výuce cizích jazyků nabídkou reálných studijních stáží v zahraničí v rámci vzdělávacích programů Erasmus, Socrates,
- v rámci výuky chemie a fyziky vybrat ročně několik témat laboratorních prací vhodných pro jejich písemné zpracování žáky ve formě protokolů,
- zvýšit vypovídací úroveň zápisů z porad,
- vybavit laboratoře studijního oboru zdravotní laborant pH metry, refraktometry a polarimetry,
- doplnit odborné učebny studijního oboru farmaceutický laborant lékárenskými počítačovými programy (AISPL apod.) pro předměty cvičení přípravy léků a farmakologie, doplnit a modernizovat přístroje pro výuku analýzy léčiv,
- inovovat zařízení a materiálové vybavení odborných laboratoří studijního oboru zubní technik,
- seznamovat zákonné zástupce žáků prokazatelným způsobem s vnitřním řádem domova mládeže.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:

	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Štorkánová	E. Štorkánová v. r.
Členové týmu	Mgr. Pavel Bachtík	P. Bachtík v. r.
	Ing. Tomáš Hrubý	T. Hrubý v. r.
	Mgr. Dana Janulíková	D. Janulíková v. r.
	Mgr. Jana Kocábová	J. Kocábová v. r.
	RNDr. Bártová Marie	externí pracovník
	Beránková Hana	externí pracovník
	Mgr. Břetislav Matyáš	externí pracovník

V Teplicích dne 21. května 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. června 2001

Razítko

Ředitelka školy

PhDr. Iva Smolejová

Podpis

I. Smolejová v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OÚ ref. školství	2001-07-09	065 366/01-5025
Zřizovatel: MŠMT	2001-07-09	065 365/01-5025
Rada školy: není zřízena	---	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.